

Jaarrekening 2015

Stichting Zorgbalans

Haarlem

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Jaarrekening 2015	
5.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2015	3
5.1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2015	4
5.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015	5
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2015	14
5.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa(/financiële vaste activa)	21
5.1.7 Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten en gereedgekomen projecten	24
5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2015	25
5.1.9 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2015	26
5.1.10 Enkelvoudige balans per 31 december 2015	34
5.1.11 Enkelvoudige resultatenrekening over 2015	35
5.1.12 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	36
5.1.13 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2015	37
5.1.14. Mutatieoverzicht materiële vaste activa(/financiële vaste activa)	45
5.1.15 Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten en gereedgekomen projecten	48
5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2015	49
5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2015	50
5.1.18 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	53
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	54
5.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming	54
5.2.3 Resultaatbestemming	54
5.2.4 Gebeurtenissen na balansdatum	54
5.2.5 Controleverklaring	55

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2015
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	58.883.796	58.974.971
Financiële vaste activa	2	872.030	482.516
Totaal vaste activa		<u>59.755.826</u>	<u>59.457.487</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	3	658.563	859.447
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	4	2.109.969	4.191.514
Vorderingen en overlopende activa	5	11.143.228	6.256.230
Liquide middelen	6	22.602.741	22.408.826
Totaal vlottende activa		<u>36.514.501</u>	<u>33.716.017</u>
Totaal activa		<u><u>96.270.327</u></u>	<u><u>93.173.504</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	7	661.207	661.207
Bestemmingsfonds		27.092.679	26.452.836
Algemene reserve		1.846.037	1.527.677
Totaal eigen vermogen		<u>29.599.923</u>	<u>28.641.720</u>
Vorzieningen	8	2.705.716	4.032.286
Langlopende schulden	9	42.000.694	38.647.242
Kortlopende schulden	10		
Kortlopende schulden en overlopende passiva		21.963.994	21.852.256
Totaal passiva		<u><u>96.270.327</u></u>	<u><u>93.173.504</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2015

	Ref.	2015 €	2014 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	132.714.447	142.792.367
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	12	4.689.280	1.453.926
Overige bedrijfsopbrengsten	13	5.169.853	4.369.510
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>142.573.580</u>	<u>148.615.803</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	103.221.737	99.509.484
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	6.964.243	6.716.853
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	306.830	3.737.646
Overige bedrijfskosten	18	28.642.251	32.230.972
Som der bedrijfslasten		<u>139.135.061</u>	<u>142.194.955</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		3.438.519	6.420.848
Financiële baten en lasten	19	-2.050.147	-2.062.857
RESULTAAT BOEKJAAR VOOR BELASTINGEN		<u>1.388.372</u>	<u>4.357.991</u>
Vennootschapsbelasting		430.169	583.393
RESULTAAT BOEKJAAR NA BELASTINGEN		<u><u>958.203</u></u>	<u><u>3.774.598</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2015</u> €	<u>2014</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Toevoeging Bestemmingsfonds		639.843	2.813.999
Toevoeging Algemene reserve		318.360	960.599
		<u><u>958.203</u></u>	<u><u>3.774.598</u></u>

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref	2015	2014
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat voor belastingen		1.388.372	4.357.991
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	1	6.325.260	5.973.259
- overige mutaties eigen vermogen		0	0
- mutaties voorzieningen	7	<u>-1.326.570</u>	<u>-1.966.496</u>
		4.998.690	4.006.763
Veranderingen in vlottende middelen:			
- voorraden		0	0
- vorderingen	5	-4.686.108	678.794
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	4	2.081.545	-5.471.952
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	10	<u>96.791</u>	<u>-384.324</u>
		-2.507.772	-5.177.482
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>3.879.290</u>	<u>3.187.272</u>
Ontvangen interest		0	0
Betaalde interest		0	0
Betaalde Winstbelasting		<u>-430.169</u>	<u>-583.393</u>
		-430.169	-583.393
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		3.449.121	2.603.879
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-8.193.754	-11.670.882
Desinvesterings materiële vaste activa	1	1.013.851	5.095.983
Bijzondere waardeverminderingen	1	306.830	3.737.646
Mutaties ten gevolge van financial lease		372.068	490.827
Mutaties in financiële vaste activa	2	<u>-389.514</u>	<u>-37.277</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-6.890.519	-2.383.703
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	9	5.000.000	0
Aflossing langlopende schulden	9	<u>-1.364.686</u>	<u>-1.257.208</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		3.635.314	-1.257.208
Mutatie geldmiddelen		<u>193.915</u>	<u>-1.037.033</u>
Mutatie geldmiddelen			
Stand liquide middelen per 1 januari		22.408.826	23.445.859
Stand liquide middelen per 31 december		<u>22.602.741</u>	<u>22.408.826</u>
Toename/afname liquide middelen		193.915	-1.037.033
Afname/toename schulden aan kredietinstellingen		0	0
Mutatie		<u>193.915</u>	<u>-1.037.033</u>

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Adres en vestigingsplaats

Stichting Zorgbalans
Schipholpoort 100
2034 MC Haarlem

Activiteiten

Het optreden als bestuurder. Het bieden van zorg, verpleging, medische- en paramedische behandeling, reactivering, dienstverlening, huisvesting en op welzijn gerichte activiteiten aan ouderen, chronisch zieken, gehandicapten en anderen ongeacht hun geloof, ras, levensbeschouwing of politieke overtuiging, alsmede het op basis van uitleen ter beschikking stellen van middelen en materialen aan hulpbehoevenden en voorts alles wat daarmee te doen houdt. Het bevorderen van een doelgerichte samenwerking tussen en het doelmatig besturen van de bij de stichting aangesloten of nog aan te sluiten stichting/instelling met het perspectief een optimale samenwerking.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Tevens zijn de beleidsregels voor de WNT, Wet Normering bezoldiging Topinkomens Publieke en Semi-publieke sector van toepassing.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Uit de Meerjarenbegroting van Zorgbalans en daarmee doorgerekende scenario's blijkt dat de continuïteitsveronderstelling gerechtvaardigd is. De in het met de huisbankier ABN-Amro afgesloten convenant opgenomen ratio's worden in 2015 gehaald en voor 2016 haalbaar geacht.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Door een wijzigingen in de jaarverslaggevingsregels (zie stelselwijziging) is de opbouw van het Eigen Vermogen en de omschrijving van de Bedrijfsopbrengsten veranderd. De vergelijkende cijfers zijn hier op aangepast.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Zorgbalans zijn de financiële gegevens van Flexicura BV verwerkt, aangezien Flexicura BV tot de groep behoort. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van Zorgbalans.

De volgende rechtspersonen zijn niet in de consolidatie betrokken aangezien hier geen sprake is van overwegende zeggenschap en centrale leiding:

JGZ BV (49%) te Beverwijk
Martha Flora Haarlem BV (40%) te Amsterdam
Huize Zocher BV (50% Flexicura BV) te Haarlem

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Het aandeel Flexicura BV betreft een in 1999 verkregen 45%-belang, in 2004 uitgebreid tot een 95%-belang en vanaf 2006 een 100%-belang. Deze vennootschap houdt zich bezig met arbeidsbemiddeling ten behoeve van uitleen van personeel en het leveren van diensten op het gebied van zorg. Op basis van zeggenschap is Flexicura BV in de balans en resultatenrekening van Stichting Zorgbalans integraal geconsolideerd. Het aandeel JGZ Kennemerland BV betreft een in 2006 verkregen 49%-belang. In de vennootschap Martha Flora Haarlem BV heeft Zorgbalans in 2015 een aandeel verkregen van 40%. Deze vennootschappen zijn in de balans en resultatenrekening niet geconsolideerd, alleen het aandeel in de deelneming en het resultaat van de deelneming zijn verwerkt.

Stelselwijziging

De presentatie van het eigen vermogen in de balans met inbegrip van de vergelijkende cijfers is aangepast aan het gewijzigde model van de Richtlijn 655 Gezondheidszorg. De nieuwe presentatie geeft beter inzicht in de herkomst en aard van de opbrengsten. De stelselwijziging heeft geen invloed gehad op het resultaat en het vermogen, anders dan de presentatiewijziging van het eigen vermogen.

De presentatie van de opbrengsten in de resultatenrekening met inbegrip van de vergelijkende cijfers (waar mogelijk) is aangepast aan de gewijzigde bekostiging van onze instelling (zoals toegelicht in § 5.1.2 in deze jaarrekening). Dit wijkt af van het voorgeschreven model van de Richtlijn 655 Gezondheidszorg (versie 2015), maar is in overeenstemming met Ontwerp Richtlijn 655 Gezondheidszorg (versie 2016). De nieuwe presentatie geeft beter inzicht in de herkomst en aard van de opbrengsten. De stelselwijziging heeft geen invloed gehad op het resultaat en het vermogen, anders dan de presentatiewijziging van de opbrengsten

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. De transacties met verbonden partijen zijn aangegaan onder normale marktvoorwaarden.

Uitgangspunt Opbrengstverantwoording Sociaal domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft Zorgbalans de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie'). Als gevolg van deze decentralisatie is er voor 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit kan leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, e.d.). Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke IZA-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld. De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2016 of later.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Voor financial lease geldt als waardering de netto contante waarde van de toekomstige minimale leaseverplichtingen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire jaarlijkse afschrijvingen.

Voor die vaste activa waarvoor binnen de bekostigingssystematiek of de verkregen subsidie substitutievrijheid bestaat, zijn de afschrijvingstermijnen gebaseerd op de economische levensduur.

Een vast actief dat wordt verkocht, wordt gewaardeerd tegen actuele waarde. De actuele waarde wordt bepaald aan de hand van de verwachte verkoopprijs, onder aftrek van de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Bijzondere waardeverminderingen

Zorgbalans beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat involge artikel 6 van de AWBZ. Voor dit vastgoed zijn in 2012 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt een overgangperiode in de jaren 2012-2018 waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. Als gevolg van deze wijziging in de bekostiging, in samenhang met de beleidsvoornemens van het kabinet inzake de hervorming van de langdurige zorg is in de NBA wijzer 2, d.d. 24 oktober 2011, geconcludeerd dat sprake is van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan dient Zorgbalans overeenkomstig RJ 121 te toetsen of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten.

Zorgbalans heeft de contante waarde van de toekomstige kasstromen van dit zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van dit vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2015.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- Een resterende levensduur van gemiddeld 25 jaar, wat tot een totale levensduur van het vastgoed leidt van gemiddeld 50 jaar;
- Boekwaarde einde levensduur indien van toepassing;
- Een gemiddelde bezettingsgraad van 98%;
- Groei en samenstelling cliëntenpopulatie op basis van de populatie 2016 begroting;
- Uit de meerjarenbegroting afgeleide kasstromen voor de jaren 2016 tot en met 2020, en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2020 tot aan einde levensduur. Bij de berekening hiervan is rekening gehouden met de effecten van de overgangsregeling 2013-2018;
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau welke noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden;
- Een disconteringsvoet van 5,5%, zijnde de gemiddelde kosten van het Eigen Vermogen en Vreemd Vermogen van Zorgbalans.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een lease-overeenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

Financial Lease

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door Zorgbalans worden gedragen) worden het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object op het moment van het aangaan van de lease-overeenkomst of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De initiële directe kosten van de lessee worden opgenomen in de eerste verwerking van het actief. De leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande verplichting, waarmee een contante rentevoet wordt bereikt over de resterende netto-verplichting. De toekomstige kasstromen zijn op basis van een disconteringsvoet van 5,6% contant gemaakt.

Het geactiveerde lease-object wordt afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object, in geval er geen redelijke zekerheid is dat de lessee aan het einde van de leaseperiode eigenaar wordt.

Operational lease

Bij de stichting zijn ook leasecontracten aanwezig waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operational lease. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen, verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Voorraden

Zorgbalans heeft per 31 december 2015 geen voorraden.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs, normaliter gelijk aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening jubileum wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, de overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de verwachte werkelijke kosten.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

Derivaten en hedge accounting

Zorgbalans maakt gebruik van een renteswap, ter afdekking van de gelopen risico's betreffende de renteschommelingen. Met betrekking tot de financiële instrumenten is het beleid van Zorgbalans om te voldoen aan de voorwaarden van kostprijshedge-accounting in overeenstemming met RJ 290. Op basis hiervan wordt de afgedekte kostenpost niet in de balans verwerkt. De marktwaarde van het afgeleide financieel instrument wordt weergegeven in de paragraaf niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Pensioenen

Zorgbalans heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Zorgbalans. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Zorgbalans betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Vanaf 2015 gelden nieuwe regels voor de financiering van pensioenen. Volgens de nieuwe wetgeving (wet Aanpassing Financieel Toetsingskader) moeten pensioenfondsen de dekkingsgraad op een andere manier berekenen. Vanaf 2015 moet het PWRI uitgaan van de gemiddelde dekkingsgraad over twaalf maanden in plaats van elke maand apart. Deze gemiddelde dekkingsgraad wordt de 'beleidsdekkingsgraad' genoemd. Vanaf 2015 moet het PFZW uitgaan van de gemiddelde dekkingsgraad over twaalf maanden in plaats van elke maand apart. Naar de stand van ultimo maart 2016 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 95%. Zorgbalans heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Zorgbalans heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Vennootschapsbelasting

De belasting wordt berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-afrekbare kosten. Er is geen Vennootschapsbelasting verschuldigd zolang de niet-AWBZ activiteiten lager zijn dan 10% van de omzet.

Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke verantwoording

De opbrengsten uit (zorg)dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald; b. waarschijnlijkheid van economische voordelen; c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan worden opbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening). De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunten omzetverantwoording wijkverpleging

Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie van de Wlz zorg de wijkverpleging overgeheveld van de zorgkantoren naar de zorgverzekeraars.

Als gevolg van deze decentralisatie is er voor 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in de omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van de instelling en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het zelfstandig indiceren door de wijkverpleegkundigen binnen de wijkverpleging (wettelijk zo verankert), de toepassing van een regelarm registratieprincipe middels zorgarrangementen en de toepassing van de op/afrondingsregeling. Voor dit laatste is een expliciete goedkeuring van de zorgverzekeraars aanwezig. Dit kan in individuele gevallen leiden tot bijstelling van het oorspronkelijk geïndiceerde niveau en daarmee tot bijstelling van de te vergoeden zorg.

De raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2016 of later.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van de door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengst in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten omvatten de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de opbrengsten geheven belastingen en na eliminatie van transacties binnen de Groep. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Beloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa worden gebaseerd op verkrijgingsprijs. Afschrijvingenvinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Bij wijziging vande geschatte levensduur zullen de afschrijvingen op lineaire basis worden aangepast over de resterende looptijd. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5.1.4.4. Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt. Door de integratie van extramurale- en intramurale activiteiten is de segmentatie aangepast op de manier waarop Zorgbalans haar managementrapportage resultaten tijdens het verslagjaar heeft gepresenteerd. De segmentatie is verdeeld in Zorgbalans Zorg en Flexicura BV.

5.1.4.5 Grondslag kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

5.1.4.6 Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Grond	4.320.330	4.320.330
Terreinvoorzieningen	128.451	147.439
Gebouwen	7.476.294	8.169.851
Semi permanente gebouwen	0	0
Verbouwingen	7.683.605	7.749.152
Installaties	1.571.838	1.769.723
Bouwwrente/Stichtingskosten	1.041.856	1.144.493
Activa Verkorte procedure (VKP)/Zorginfrastructuur	698.120	1.340.545
Onderhanden projecten	0	184.413
Trekkingsrechten	501.334	575.555
Instandhouding	7.854.377	5.208.261
Inventaris	4.621.645	4.494.006
Vervoermiddelen	181.296	45.912
Automatisering	1.298.977	1.373.814
Totaal materiële vaste activa	<u>37.378.123</u>	<u>36.523.494</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	36.523.494	35.921.848
Bij: investeringen	12.818.518	13.134.819
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	6.325.260	5.973.259
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	5.638.615	6.559.920
Totaal Boekwaarde per 31 december	<u>37.378.123</u>	<u>36.523.494</u>
Boekwaarde huurpanden op basis van financial lease	21.505.664	22.451.477
Totaal materiële vaste activa	<u>58.883.796</u>	<u>58.974.971</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZI-vergunningsplichtige vaste activa, de WTZI-meldingsplichtige vaste activa en de WMG-gefinancierde vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten. In 2015 zijn bij diverse locaties veel investeringen gedaan die betrekking hadden op de modernisering en aanpassing aan de huidige normen die worden gesteld aan de locaties. Dit verklaart de forse toename in de boekwaarde van de instandhouding. De verplichtingen in het kader van financial lease staan vermeld onder de langlopende schulden. De afname van de boekwaarde van de huurpanden op basis van financial lease bestaat uit de reguliere afschrijvingen en de duurzame waardevermindering ten gevolge van impairment ter grootte van € 0,3 mln.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Deelnemingen	338.476	328.898
Overige vorderingen	533.554	153.618
Totaal financiële vaste activa	872.030	482.516

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2015	482.516
Bij: kapitaalstorting	0
BIJ: Leningen u/g	390.000
Bij: resultaat deelnemingen	9.578
Af: ontvangen aflossing leningen	0
Af: waardeverminderingen	-6.525
Boekwaarde per 31 december 2015	872.030

Deelneming	1-jan-15	resultaat	overig	31-dec-15
JGZ BV	328.898	9.578	0	338.476
Martha Flora BV	0			0
	<u>328.898</u>	<u>9.578</u>	<u>0</u>	<u>338.476</u>

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
JGZ BV te Beverwijk	Jeugdgezondheidszorg	8.820	49%	709.115	19.548
Martha Flora BV	Particuliere Zorg	0	40%	-46	-146

Toelichting:

Gezien de geringe omvang is de deelneming van Martha Flora BV op nul gewaardeerd.

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	658.563	859.447
Af: ontvangen voorschotten	0	0
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	658.563	859.447

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Vorderingen uit hoofde van bekostiging

Vordering uit hoofde van WLZ	2013	2014	2015	totaal
	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	99.793	4.091.721	0	4.191.514
Financieringsverschil boekjaar	0	0	2.109.969	2.109.969
Correcties voorgaande jaren	0	180.539	0	180.539
Betalingen/ontvangsten	-99.793	-4.272.260	0	-4.372.053
Subtotaal mutatie boekjaar	-99.793	-4.091.721	2.109.969	-2.081.545
Saldo per 31 december WLZ	0	0	2.109.969	2.109.969
Erkenning 300-729	c	c	a	
Erkenning 300-730	c	c	a	

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2015	2014
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	89.563.226	127.828.406
Af: ontvangen voorschotten	87.453.257	123.736.685
Af: overige ontvangsten	0	0
Te verwachten correcties	0	0
Totaal financieringsverschil	2.109.969	4.091.721

Toelichting:

Het wettelijk budget aanvaardbare kosten is het wettelijk budget boekjaar (zonder correcties voorgaande jaren), verhoogd met het budget inzake de kassiersfunctie. Dit betreft alleen het WLZ deel; de WMO, ZVW en subsidies vallen niet onder het budget aanvaardbare kosten. Deze nog te ontvangen bedragen zijn verantwoord onder Overige vorderingen.

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.010.266	1.911.826
Overige vorderingen	5.892.275	2.501.392
Vooruitbetaalde bedragen	1.240.687	1.843.012
Totaal vorderingen en overlopende activa	11.143.228	6.256.230

Toelichting:

De Voorziening debiteuren bedraagt € 11.667,-. Dit bedrag is op de vordering op debiteuren in mindering gebracht. In de post Vooruitbetaalde bedragen is een bedrag van € 1.100.715,- opgenomen dat betrekking heeft op de vooruitbetaalde huur van de parkeergarage die loopt tot maart 2041. Jaarlijks zal € 45.547,- worden geboekt t.i.v. het resultaat. De toename van de vorderingen op debiteuren wordt veroorzaakt door de verandering van facturering aan de ziektekostenverzekeraars met betrekking tot de DBC's. De toename bij Overige vorderingen wordt veroorzaakt door nog te ontvangen subsidies van diverse subsidieregelingen. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Bankrekeningen	22.571.958	22.376.107
Kassen	30.783	32.719
Totaal liquide middelen	22.602.741	22.408.826

Toelichting:

De liquide middelen zijn zonder boeterente voor het gehele bedrag terstond opeisbaar. Er zijn bankgaranties afgegeven voor een bedrag van € 423.969,-.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Kapitaal	661.207	661.207
Bestemmingsfonds	27.092.679	26.452.836
Algemene reserve	1.846.037	1.527.677
Totaal eigen vermogen	<u>29.599.923</u>	<u>28.641.720</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-15</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	661.207	0	0	661.207
Bestemmingsfonds	26.452.836	639.843	0	27.092.679
Algemene reserve	1.527.677	318.360	0	1.846.037
Totaal Eigen Vermogen	<u>28.641.720</u>	<u>958.203</u>	<u>0</u>	<u>29.599.923</u>

Toelichting:

In RJ 655 zijn wijzigingen aangebracht met betrekking tot de samenstelling van het eigen Vermogen. De Reserve aanvaardbare kosten en de bestemmingsreserves die voortkwamen uit de Reserve aanvaardbare kosten zijn nu ondergebracht bij het Bestemmingsfonds.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2015	Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-12-2015
	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	925.110	470.266	976.510	418.866
Voorziening reïntegratie	263.719	0	263.719	0
Voorziening jubileakosten	1.138.722	734.016	28.294	1.844.444
Voorziening groot onderhoud	1.704.735	0	1.262.329	442.406
Totaal voorzieningen	4.032.286	1.204.282	2.530.852	2.705.716

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2015
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.150.387
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.604.536

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening reorganisatie ziet op kosten van boventaligheid als gevolg van het krimpen van het zowel het primair proces als de ondersteuning van Zorgbalans. Het primair proces betreft met name de intramurale locaties waar als gevolg van het wegvallen van instroom in de ZZP's 1, 2 en 3 minder bedden en dus minder personeel nodig is. Daarnaast wordt in 2016 de Methodische Thuisbegeleiding volledig afgebouwd. De krimp van de ondersteuning betreft de reorganisatie van de afdeling Beleid & Ondersteuning en de invulling van de laatste tranche van in totaal 25% reductie van de centrale ondersteunende afdelingen in de afgelopen jaren. Uitgaven die binnen 1 jaar plaatsvinden zijn opgenomen onder de kortlopende schulden. De vermelde voorzieningen hebben betrekking op uitgaven die over 1 jaar of langer zullen plaatsvinden. De voorziening reïntegratie wordt aangewend voor intensieve reïntegratietrajecten. Dit zijn nu alleen uitgaven die binnen 1 jaar worden gedaan en zijn niet meer opgenomen in de voorzieningen maar in de kortlopende schulden. De voorziening jubilea is bedoeld om toekomstige kosten inzake jubilea van personeel te kunnen betalen. De voorziening groot onderhoud is nodig om het lange termijn onderhoudsplan uit te kunnen voeren en de inrichting van de locaties te laten voldoen aan de hedendaagse eisen. Er is in 2015 kritisch gekeken naar de opbouw van de voorziening waarbij is besloten om de locaties van de buurtteams en scheiden Wonen en Zorg niet meer in de voorziening op te nemen en de toekomstige uitgaven aan te passen. Dit heeft geleid tot een verlaging van circa € 1,3 mln.

9. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	14.848.348	11.213.034
Totaal langlopende schulden	14.848.348	11.213.034

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2015	2014
	€	€
Stand per 1 januari	12.470.242	13.761.481
Bij: nieuwe leningen	5.000.000	0
Af: aflossingen	1.442.025	1.291.239
Stand per 31 december	16.028.217	12.470.242
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.179.869	1.257.208
Subtotaal langlopende schulden per 31 december	14.848.348	11.213.034
Contante waarde leaseverplichtingen	27.152.346	27.434.208
Totaal langlopende schulden per 31 december	42.000.694	38.647.242

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting in welke mate het totaal van de de langlopende schulden exclusief financial lease als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.179.869
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	14.848.348
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	10.869.218

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De gestelde zekerheden aan de ABN AMRO bank betreffen een hypotheek eerste rang op locaties Weeligenberg, Zuiderhout en De Houttuinen alsmede eerste pandrecht op bedrijfsinventaris, huurpenningen en vorderingen. De gestelde zekerheden per lening staan in het overzicht van de leningen vermeld.

Financial lease

De boekwaarde van de resterende huurpanden bedraagt € 21.505.664. De minimale leasebetalingen en de contante waarde daarvan per periode zijn als volgt te specificeren:

Locatie 1	9.677.485
Locatie 2	11.828.179
Totaal	<u>21.505.664</u>

Het totaal van de naar verwachting toekomstige lease betalingen met betrekking tot niet tussentijds opzegbare leases op balansdatum bedraagt € 27.434.209.

Deze lease-overeenkomsten betreffen overeenkomsten waarbij het eigendom van het lease-object aan het einde van de leaseperiode niet overgaat op Zorgbalans. Er is geen sprake van voorwaardelijke lease-betalingen. Tevens zijn er geen restricties voortvloeiende uit deze lease-overeenkomsten.

10. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	2.422.799	3.496.791
Nog te ontvangen facturen	886.903	975.983
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.179.869	1.257.208
Aflossing leaseverplichtingen	281.862	266.915
Belastingen en sociale premies	3.621.518	3.617.829
Schulden terzake pensioenen	2.168.246	2.493.630
Nog te betalen salarissen	1.217.531	1.640.010
BTW	0	0
Vakantiegeld	2.882.342	2.885.820
Vakantiedagen	2.564.894	2.327.222
Overige schulden	4.738.030	2.890.848
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>21.963.994</u>	<u>21.852.256</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden en de overlopende passiva hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huur van panden

De jaarlijkse verplichting inzake de huurlasten bedraagt circa € 9 miljoen.
De resterende termijn van de huurverplichtingen variëren van 1 jaar tot en met onbepaalde tijd.

Renterisico

Om een deel van haar renterisico's te beheersen maakt Zorgbalans gebruik van een renteswap. Dit instrument wordt gebruikt om het renterisico op een langlopende lening met een variabele rente af te dekken. De marktwaarde van het financiële instrument is bepaald aan de hand van de waarde in het economisch verkeer. Het betreft het bedrag dat Zorgbalans zou ontvangen of betalen om het contract ultimo boekjaar te beëindigen. De marktwaarde van de swap ultimo 2015 bedraagt € 524.405 negatief.

Macrobeheersinstrument

De extramurale (wijkverpleging) producten PV (persoonlijke verzorging) en VP (verpleging) worden met ingang van boekjaar 2015 gefinancierd vanuit de Zvw. Onderdeel van de regeling is dat een overschrijding van het landelijk budgetplafond voor GRZ (Geriatrische RevalidatieZorg) en wijkverpleging zal worden teruggevorderd van de zorginstellingen naar ieders aandeel in de overschrijding. Zorgaanbieders kunnen op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen in 2016. Bij het opstellen van de jaarrekening 2015 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Zorgbalans is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2015.

ORT

Naar aanleiding van de landelijke discussie ten aanzien van ORT / beschikbaarheidsdiensten tijdens vakanties bestaat het risico van een naverrekening over oude jaren. Ultimo 2015 is er nog geen verplichting hiertoe en derhalve is hiervoor geen verplichting opgenomen conform de geldende richtlijnen.

Bankconvenanten

Met de ABN-Amro is in 2015 een nieuwe lening afgesloten van € 5 miljoen. Hierbij zijn ook bankconvenanten afgesloten, die gelden voor de enkelvoudige cijfers van Zorgbalans (dus exclusief FlexiCura). De volgende ratio's zijn van toepassing:

Bankconvenant	2015	2016	2017	2018
Norm garantievermogen	17%	18%	19%	20%
Norm debt service coverage ratio	Niet	> 1,3	> 1,3	> 1,3

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZI

5.1.6.1 WTZI-vergunningplichtige vaste activa

	Grond	Terrein- voorzieningen	Gebouwen	Semi perm. gebouwen	Ver- bouwingen	Installaties	Bouwrente Stg. Kst.	VKP en Zorginfra	Onderhanden Projecten	Subtotaal vergunning	Totaal par. 5.1.6.1 fm 5.1.6.3
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2015	4.183.289	407.473	15.653.911	5.770.357	13.416.094	4.151.986	3.980.550	3.966.997	184.413	51.715.070	79.793.770
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	265.291	8.563.079	5.770.357	6.390.031	2.449.989	2.836.057	2.626.450	0	28.901.254	45.290.456
- cumulatieve afschrijvingen											
Boekwaarde per 1 januari 2015	4.183.289	142.182	7.090.832	0	7.026.063	1.701.997	1.144.493	1.340.547	184.413	22.813.816	34.503.314
Mutaties in het boekjaar											
- investeringen	0	0	0	0	1.018.387	0	0	0	833.973	1.852.360	12.814.632
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	16.702	658.829	0	930.727	180.716	102.637	642.427	0	2.532.038	6.112.657
- afboeking geheel afgeschreven activa											
aanschafwaarde	0	73.356	0	5.770.356	64.554	564.225	863.930	1.770.891	0	9.107.312	15.878.628
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	73.356	0	5.770.356	64.554	564.225	863.930	1.770.891	0	9.107.312	15.878.628
- desinvesteringen											
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	1.018.386	1.018.386	5.643.150
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.535
per saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	1.018.386	1.018.386	5.638.615
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	-16.702	-658.829	0	87.660	-180.716	-102.637	-642.427	-184.413	-1.698.064	1.063.360
Stand per 31 december 2015	4.183.289	407.473	15.653.911	5.770.357	14.434.481	4.151.986	3.980.550	3.966.997	0	52.549.044	80.193.936
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	281.993	9.221.908	5.770.357	7.320.758	2.630.705	2.938.694	3.286.877	0	31.433.292	44.627.263
- cumulatieve afschrijvingen											
Boekwaarde per 31 december 2015	4.183.289	125.480	6.432.003	0	7.113.723	1.521.281	1.041.856	698.120	0	21.115.752	35.566.673
Afschrijvingspercentage	0,0%	5,0%	2,0% - 3,5%	10,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	0,0%	5,0%	20,0%

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZI

5.1.6.2 WTZI-meldingsplichtige vaste activa

	Trekkings rechten	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Instand- houding	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Subtotaal meldings- plichtige activa
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2015							
- aanschatwaarde	1.484.471	0	1.484.471	10.809.711	0	10.809.711	12.294.182
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	908.916	0	908.916	5.601.450	0	5.601.450	6.510.366
Boekwaarde per 1 januari 2015	575.555	0	575.555	5.208.261	0	5.208.261	5.783.816
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	0	0	0	4.620.229	4.620.229	9.240.458	9.240.458
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	74.221	0	74.221	1.974.113	0	1.974.113	2.048.334
- erfboeking geheel afgeschreven activa							
- aanschatwaarde	0	0	0	1.260.833	0	1.260.833	1.260.833
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	1.260.833	0	1.260.833	1.260.833
- desinvesteringen							
- aanschatwaarde	0	0	0	4.535	4.620.229	4.624.764	4.624.764
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	4.535	0	4.535	4.535
per saldo	0	0	0	0	4.620.229	4.620.229	4.620.229
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-74.221	0	-74.221	2.646.116	0	2.646.116	2.571.895
Stand per 31 december 2015							
- aanschatwaarde	1.484.471	0	1.484.471	14.164.572	0	14.164.572	15.649.043
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	983.137	0	983.137	6.310.196	0	6.310.195	7.293.332
Boekwaarde per 31 december 2015	501.334	0	501.334	7.854.377	0	7.854.377	8.355.711
Afschrijvingspercentage	5,0%	0,0%		10,0%	0,0%		

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZI

5.1.6.3 WMG-gefinancierde vaste activa

	Inventaris	Vervoer- middelen	Automati- sering	Subtotaal WMG
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2015				
- aanschafwaarde	11.880.363	210.814	3.693.341	15.784.518
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	7.392.136	164.902	2.321.798	9.878.836
Boekwaarde per 1 januari 2015	4.488.228	45.912	1.371.543	5.905.682
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	1.111.269	175.805	434.740	1.721.814
- herwaarderings	0	0	0	0
- afschrijvingen	983.803	40.421	508.061	1.532.285
- afboeking geheel afgeschreven activa				
- aanschafwaarde	3.703.764	44.418	1.762.301	5.510.483
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	3.703.764	44.418	1.762.301	5.510.483
- desinvesteringen				
- aanschafwaarde	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0
Stand per 31 december 2015				
- aanschafwaarde	9.287.868	342.201	2.365.780	11.995.849
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	4.672.174	160.905	1.067.558	5.900.638
Boekwaarde per 31 december 2015	4.615.694	181.296	1.298.222	6.095.211
Afschrijvingspercentage	10,0%	20,0%	20,0%	
	33,3%			

5.1.7.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (geconsolideerd)

Num-mer	Briefnummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	Projectgegevens				Investeringen			Goedkeuringen			Jaar van ople-ving
					t/m 2014	2015	t/m 2015	gereed	onder- handen	Nominaal bedrag WTZI	Indexering WTZI	Aangepaste goedkeuring	€		
														€	
1.	B0421/U0075	17-01-05	Binnenhaven	vergunning	0	0	0	0	0	0	6.279.504	270.686	6.550.372	2019	
Totaal					0	0	0	0	0	0	6.279.504	270.686	6.550.372		

5.1.7.2 SPECIFICATIE IN HET BOEKJAAR GEREEDGEKOMEN PROJECTEN (geconsolideerd)

Num-mer	Briefnummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	Activapost	Projectgegevens			Investeringen			Toekomstige lasten	
						WTZI	WMG	Overige	Totaal	Afschrij-ving	Rentekosten		
						€	€	€	€	€	€	€	€
1.		31-12-15	Renovatie Houtuinen laatste fase	vergunning	vergunning	976.416	0	0	976.416	48.821	0	0	0
2.		31-12-15	Herinrichting De Tol laatste fase	vergunning	vergunning	41.970	0	0	41.970	3.815	0	0	0
Totaal						1.018.386	0	0	1.018.386	52.636	0	0	0
Totaal						1.018.386	0	0	1.018.386	52.636	0	0	0

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.9.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2015

SEGMENT ZORGBALANS ZORG

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	124.761.698	133.914.434
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	4.689.280	1.453.926
Overige bedrijfsopbrengsten	3.877.672	3.412.246
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>133.328.650</u>	<u>138.780.606</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	96.139.639	92.146.098
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	6.961.232	6.708.921
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	306.830	3.737.646
Overige bedrijfskosten	28.135.440	32.188.778
Som der bedrijfslasten	<u>131.543.141</u>	<u>134.781.443</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.785.509	3.999.163
Financiële baten en lasten	-827.306	-224.565
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>958.203</u></u>	<u><u>3.774.598</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		
Toevoeging/(onttrekking):		
Toevoeging Bestemmingsfonds	958.203	3.774.598
Toevoeging Algemene reserve	0	0
	<u><u>958.203</u></u>	<u><u>3.774.598</u></u>

<p>Toelichting: Het verschil in resultaat 2015 ten opzicht van 2014 wordt met name veroorzaakt door reorganisatiekosten.</p>
--

5.1.9.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2015

SEGMENT FLEXICURA	2015 €	2014 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	7.952.749	8.535.690
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	3.283.486	3.935.454
Som der bedrijfsopbrengsten	11.236.235	12.471.144
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	9.073.404	9.999.334
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	3.010	7.932
Overige bedrijfskosten	506.810	42.193
Som der bedrijfslasten	9.583.224	10.049.459
BEDRIJFSRESULTAAT	1.653.011	2.421.685
Financiële baten en lasten	78.034	-72
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	1.731.045	2.421.613
Vennootschapsbelasting	430.169	583.393
RESULTAAT NA BELASTINGEN	1.300.876	1.838.220
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	2015 €	2014 €
Toevoeging/(onttrekking):		
Toevoeging Bestemmingsfonds	982.516	877.621
Toevoeging Algemene reserve	318.360	960.599
	1.300.876	1.838.220

5.1.9.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2015</u> €	<u>2014</u> €
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT ZORGBALANS ZORG	958.203	3.774.598
SEGMENT FLEXICURA	1.300.876	1.838.220
	<u>2.259.079</u>	<u>5.612.818</u>
Eliminatieposten	1.300.876	1.838.220
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u>958.203</u>	<u>3.774.598</u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

11. Toelichting zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	35.215.274	10.934.259
Wettelijk budget WLZ	89.555.925	127.922.654
Opbrengsten WMO	7.059.022	3.935.454
Overige zorgprestaties	884.226	0
Totaal	<u>132.714.447</u>	<u>142.792.367</u>

Toelichting:

Door de verandering van de financieringsstromen is de indeling in de jaarrekening aangepast conform de richtlijnen RJ655.

12. Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	552.618	557.214
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	4.136.662	896.712
Totaal	<u>4.689.280</u>	<u>1.453.926</u>

Toelichting:

De toename bij de subsidies wordt met name veroorzaakt door subsidies inzake 1e lijns verblijf, extramurale behandeling en zorginfrastructuur.

13. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Overige dienstverlening	3.295.440	3.368.086
Overige opbrengsten	1.874.413	1.001.424
Totaal	<u>5.169.853</u>	<u>4.369.510</u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

15. *Personeelskosten*

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Lonen en salarissen	72.372.356	72.384.658
Sociale lasten	11.783.750	10.882.119
Pensioenpremies	5.892.836	6.309.458
Andere personeelskosten	4.706.887	2.539.853
Subtotaal	<u>94.755.829</u>	<u>92.116.088</u>
Personeel niet in loondienst	8.465.908	7.393.396
Totaal personeelskosten	<u><u>103.221.737</u></u>	<u><u>99.509.484</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Zorgbalans Zorg	1.804	1.859
Flexicura	99	96
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>1.903</u></u>	<u><u>1.955</u></u>

Toelichting:

De toename bij de Sociale lasten wordt veroorzaakt door een verhoging van het werkgeversaandeel.
De stijging van de andere personeelskosten wordt veroorzaakt door reorganisatiekosten.

16. *Afschrijvingen vaste activa*

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Nacalculeerbare afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	2.532.038	2.817.579
- financiële vaste activa	0	0
Overige afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	3.793.222	3.155.680
- financial lease	638.983	743.594
Totaal afschrijvingen	<u><u>6.964.243</u></u>	<u><u>6.716.853</u></u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

17. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	306.830	3.737.646
Totaal	<u>306.830</u>	<u>3.737.646</u>

Toelichting:

Door de veranderingen in de zorg zullen bij de activa op bepaalde onderdelen geen opbrengsten meer gegenereerd worden. Dit leidt tot een duurzame waardevermindering.

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.373.412	8.036.269
Algemene kosten	6.968.662	7.374.353
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.927.287	4.407.219
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	1.384.149	1.389.011
- Energie gas	715.407	864.600
- Energie stroom	511.111	645.577
- Energie transport en overig	582.588	566.751
Subtotaal	<u>3.193.255</u>	<u>3.465.939</u>
Huur en leasing	7.179.635	7.739.732
Dotaties voorzieningen	0	1.207.460
Totaal overige bedrijfskosten	<u>28.642.251</u>	<u>32.230.972</u>

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Rentebaten	118.570	57.050
Resultaat deelnemingen	6.042	43.802
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0
Subtotaal financiële baten	<u>124.612</u>	<u>100.852</u>
Rentelasten leningen en schulden aan kredietinstellingen	-616.971	-591.767
Rentelasten financial lease	-1.551.263	-1.565.417
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-6.525	-6.525
Overige financiële lasten	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.174.759</u>	<u>-2.163.709</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-2.050.147</u>	<u>-2.062.857</u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Zorgbalans van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 4-5 en klasse F.

Het bezoldigingsmaximum op basis van de zogenaamde zorgtabel 2015 is voor Stichting Zorgbalans € 178.000. Het weergegeven toepasselijke WNT maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht&Advies; dit bedraagt voor de voorzitter 15,0% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

De bezoldiging topfunctionarissen

<i>Leidinggevende topfunctionarissen</i>	A. Schouten	E. van Bockel
Functie	Voorzitter RvB	Lid RvB
In dienst vanaf	24-10-2011	1-5-2008
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT maximum	178.000	178.000
Bezoldiging		
Beloning	177.063	177.293
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.714	10.706
Totaal bezoldiging	187.777	187.999
Motivering overschrijding:	1	2
Gegevens 2014		
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband in 2014 (in fte)	1,0	1,0
Bezoldiging 2014		
Beloning	175.675	179.178
Belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn	19.537	19.019
Totaal bezoldiging	195.212	198.197
Individueel WNT-maximum 2014	170.578	170.578
Motivering overschrijding:	1	2

Motivering overschrijding 1 en 2

Met betrekking tot de WNT is bepaald dat alleen de leden van de Raad van Bestuur topfunctionarissen van Zorgbalans zijn. Zij alleen hebben de dagelijkse leiding van de gehele organisatie en nemen voor de gehele organisatie besluiten. De bezoldigingsafspraken van mevvr. Schouten en de heer van Bockel zijn vóór 1-1-2013 gemaakt. Hierdoor is het overgangsrecht van toepassing.

Toelichting:

De bezoldiging van bestuurders omvat periodiek betaalde beloningen, zoals salarissen, vakantiegeld en sociale lasten, beloningen betaalbaar op termijn, zoals pensioenlasten, uitkeringen bij beëindiging van het dienstverband en winstdelingen en bonusbetalingen, voor zover deze posten ten laste zijn gekomen van de stichting en alle meerderheidsdeelnemingen van de stichting. De daling bij de bezoldiging van de bestuurders wordt met name veroorzaakt door de verlaging van de pensioenlasten, werkgeversbijdrage sociale lasten en een lagere bijtelling van de auto door de aanschaf van meer energie zuinige auto's.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. Wet nommering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

<i>Toezichthoudende topfunctionarissen</i>	B.M. Witmer	E.M. Ott	M. de Bruine
Funcie	Voorzitter RvT&A	Lid/Voorzitter	Lid RvT&A
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 18/6	Lid 1/1-18/6 Voorz. 18/6-31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning	7.576	12.804	10.670
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging	7.576	12.804	10.670
Individueel WNT-maximum	12.289	22.604	17.800
Gegevens 2014			
Duur dienstverband in 2014	1/1 -31/12	n.v.t.	1/7 - 31/12
Bezoldiging 2014			
Beloning	16.217		4205
Belastbare onkostenvergoedingen	0		0
Beloningen betaalbaar op termijn	0		0
Subtotaal	16.217		4.205
-/- onverschuldigd betaald bedrag	133		0
Totaal bezoldiging 2014	16.084		4.205
Individueel WNT maximum 2014	12.793		4.264
Motivering overschrijding:			

Motivering overschrijding 3

De bezoldigingsafspraken zijn gemaakt vóór 1-1-2013. Het overgangsrecht is hier van toepassing. Bij B.M. Witmer is de aanstelling per 19-12-2014 verlengd. Vanaf die datum kan geen beroep worden gedaan op het overgangsrecht. De overschrijding van de bezoldiging in de periode 19-12-2014 t/m 31-12-2014, € 133,- excl. BTW, is per datum van vaststelling van de jaarrekening teruggevorderd en ontvangen.

<i>Toezichthoudende topfunctionarissen</i>	P. Hermesen	A. Coppens	T. van Veen
Funcie	Lid RvT&A	Lid RvT&A	Lid RvT&A
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning	12.804	8.536	10.670
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging	12.804	8.536	10.670
Individueel WNT-maximum	17.800	17.800	17.800
Gegevens 2014			
Duur dienstverband in 2014	1/1 -31/12	1-1 -31/12	n.v.t.
Bezoldiging 2014			
Beloning	11.250	8.410	
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	
Subtotaal	11.250	8.410	
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	
Totaal bezoldiging 2014	11.250	8.410	
Individueel WNT maximum 2014	8.528	8.528	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

22. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2015 zijn als volgt:

	2015	2014
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	112.584	136.399
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	7.440	10.285
3 Fiscale advisering	12.555	6.300
4 Niet-controlediensten	13.500	4.820
Totaal honoraria accountant	146.079	157.804

23. Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2015
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	58.877.081	58.969.127
Financiële vaste activa	2	10.273.666	8.883.273
Totaal vaste activa		<u>69.150.747</u>	<u>67.852.400</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	3	658.563	859.447
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	4	1.987.675	4.645.053
Overige vorderingen	5	10.013.243	5.575.102
Liquide middelen	6	13.313.144	12.655.066
Totaal vlottende activa		<u>25.972.625</u>	<u>23.734.668</u>
Totaal activa		<u><u>95.123.372</u></u>	<u><u>91.587.068</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	7	661.207	661.207
Bestemmingsfondsen		30.857.710	29.899.507
Algemene reserves		-1.918.994	-1.918.994
Totaal eigen vermogen		<u>29.599.923</u>	<u>28.641.720</u>
Vorzieningen	8	2.639.974	3.907.990
Langlopende schulden	9	42.000.694	38.647.242
Kortlopende schulden			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	10	20.882.781	20.390.116
Totaal passiva		<u><u>95.123.372</u></u>	<u><u>91.587.068</u></u>

Toelichting

Door wijzigingen in de RJ 655 is de opbouw van het Eigen Vermogen aangepast.

5.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2015

	Ref.	2015 €	2014 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	124.761.698	133.914.434
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	12	4.689.280	1.453.926
Overige bedrijfsopbrengsten	13	3.877.672	3.412.246
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>133.328.650</u>	<u>138.780.606</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	96.139.639	92.146.098
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	6.961.232	6.708.921
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	306.830	3.737.646
Overige bedrijfskosten	18	28.135.440	32.188.778
Som der bedrijfslasten		<u>131.543.141</u>	<u>134.781.443</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		1.785.509	3.999.163
Financiële baten en lasten	19	-827.306	-224.565
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>958.203</u></u>	<u><u>3.774.598</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2015</u> €	<u>2014</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Toevoeging Bestemmingsfonds		958.203	3.774.598
Toevoeging Algemene reserve		0	0
		<u><u>958.203</u></u>	<u><u>3.774.598</u></u>

**5.1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

5.1.12.1 Algemeen

Voor de waarderingsgrondslagen van de enkelvoudige jaarrekening wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.12.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Er zijn geen afwijkende waarderingsgrondslagen bij de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2015

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Grond	4.320.330	4.320.330
Terreinvoorzieningen	128.451	147.439
Gebouwen	7.476.294	8.169.851
Verbouwingen	7.683.605	7.749.152
Installaties	1.571.840	1.769.723
Bouwrente/Stichtingskosten	1.041.856	1.144.493
VKP/zorginfra	698.120	1.340.545
Onderhanden projecten	0	184.413
Trekkingsrechten	501.334	575.555
Instandhouding	7.854.377	5.208.261
Inventaris	4.615.692	4.490.391
Vervoermiddelen	181.296	45.912
Automatisering	1.298.222	1.371.543
Totaal materiële vaste activa	<u>37.371.417</u>	<u>36.517.612</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	36.517.612	35.912.122
Bij: investeringen	12.814.632	13.130.738
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	6.322.241	5.965.328
Af: afboeking geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	5.638.586	6.559.920
Boekwaarde per 31 december	<u>37.371.417</u>	<u>36.517.612</u>
Aanschafwaarde	76.059.595	88.419.717
Cumulatieve herwaarderingen	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	38.688.178	51.902.104
Boekwaarde per 31 december 2011	<u>37.371.417</u>	<u>36.517.614</u>
Boekwaarde huurpanden op basis van financial lease	21.505.664	22.451.514
Totaal materiële vaste activa	<u>58.877.081</u>	<u>58.969.128</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZI-vergunningplichtige vaste activa, de WTZI-meldingsplichtige vaste activa en de WMG-gefinancierde vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten. In 2015 zijn bij diverse locaties veel investeringen gedaan die betrekking hadden op de modernisering en aanpassing aan de huidige normen die worden gesteld aan de locaties. Dit verklaart de forse toename in de boekwaarde van de instandhouding. De verplichtingen in het kader van financial lease staan vermeld onder de langlopende schulden. De afname van de boekwaarde van de huurpanden op basis van financial lease bestaat uit de reguliere afschrijvingen en de duurzame waardevermindering ten gevolge van impairment ter grootte van € 0,3 mln.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Deelnemingen	10.040.112	8.733.194
Overige vorderingen	143.554	150.079
Lening U/G	90.000	0
Totaal financiële vaste activa	10.273.666	8.883.273

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2015	8.883.273
Bij: kapitaalstorting	0
Bij: Lening U/G	90.000
Bij: resultaat deelnemingen	1.306.918
Af: ontvangen aflossing leningen	0
Af: waardeverminderingen	-6.525
Boekwaarde per 31 december 2015	10.273.666

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Deelneming	1-jan-15	resultaat	overig	31-dec-15
Flexicura BV	8.404.296	1.297.340		9.701.636
JGZ BV	328.898	9.578		338.476
Martha Flora BV	0			0
Totaal	8.733.194	1.306.918	0	10.040.112

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal belang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
JGZ BV te Beverwijk	Jeugdgezondheidszorg	8.820	49%	709.115	19.548
Martha Flora	Particuliere zorg	0	40%	-46	-146

Toelichting:

Gezien de geringe omvang is de deelneming van Martha Flora BV op nul gewaardeerd.

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	658.563	859.447
Af: ontvangen voorschotten	0	0
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	658.563	859.447

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

4. Vorderingen uit hoofde van bekostiging

Vordering uit hoofde van WLZ	2013	2014	2015	totaal
	€			€
Saldo per 1 januari	81.031	4.564.022		4.645.053
Financieringsverschil boekjaar	0		1.987.675	1.987.675
Correcties voorgaande jaren	0	180.539	0	180.539
Betalingen/ontvangsten	-81.031	-4.744.561	0	-4.825.592
Subtotaal mutatie boekjaar	-81.031	-4.564.022	1.987.675	-2.657.378
Saldo per 31 december WLZ	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.987.675</u>	<u>1.987.675</u>

Per 01-01-2015

Erkenning 300-729

c

c

a

Erkenning 300-730

c

c

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2015	2014
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	88.431.938	122.885.927
Af: ontvangen voorschotten	86.444.263	118.321.905
Af: overige ontvangsten	0	0
Te verwachten correcties	0	0
Totaal financieringsverschil	<u>1.987.675</u>	<u>4.564.022</u>

Toelichting:

Het wettelijk budget aanvaardbare kosten is het wettelijk budget boekjaar (zonder correcties voorgaande jaren) verhoogd met het budget inzake kassiersfunctie.

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Vorderingen op debiteuren	3.585.132	1.231.772
Vorderingen op groepsmaatschappijen	111.000	0
Overige vorderingen	5.085.293	2.501.395
Vooruitbetaalde bedragen	1.231.818	1.841.935
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>10.013.243</u>	<u>5.575.102</u>

Toelichting:

De Voorziening debiteuren bedraagt € 11.667,-. Dit bedrag is op de vordering op debiteuren in mindering gebracht. In de post Vooruitbetaalde bedragen is een bedrag van € 1.100.715,- opgenomen dat betrekking heeft op de vooruitbetaalde huur van de parkeergarage die loopt tot maart 2041. Jaarlijks zal € 45.547,- worden geboekt t.i.v. het resultaat. De toename van de vorderingen op debiteuren wordt veroorzaakt door de verandering van facturering aan de ziektekostenverzekeraars met betrekking tot de DBC's. De toename bij Overige vorderingen wordt veroorzaakt door de te ontvangen subsidies van diverse subsidieregelingen. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€	€
Bankrekeningen	13.282.677	12.622.928
Kassen	30.467	32.138
Totaal liquide middelen	<u>13.313.144</u>	<u>12.655.066</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn zonder boeterente voor het gehele bedrag terstond opeisbaar. Er zijn bankgaranties afgegeven voor een bedrag van € 423.969,-.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Kapitaal	661.207	661.207
Bestemmingsfondsen	30.857.710	29.899.507
Algemene reserve	-1.918.994	-1.918.994
Totaal eigen vermogen	<u>29.599.923</u>	<u>28.641.720</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	661.207	0	0	661.207
Bestemmingsfonds	29.899.507	958.203	0	30.857.710
Algemene reserves	-1.918.994	0	0	-1.918.994
Totaal Eigen Vermogen	<u>28.641.720</u>	<u>958.203</u>	<u>0</u>	<u>29.599.923</u>

Toelichting:

In RJ 655 zijn wijzigingen aangebracht met betrekking tot de samenstelling van het eigen Vermogen. De Reserve aanvaardbare kosten en de bestemmingsreserves die voortkwamen uit de Reserve aanvaardbare kosten zijn nu ondergebracht bij het Bestemmingsfonds. De negatieve algemene reserves komen voort uit de fusie die met Zorgbalans Onroerend per 1-1-2013.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2015 en resultaat over 2015

De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen vermogen</u> €	<u>Resultaat</u> €
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	29.599.923	958.203
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>29.599.923</u>	<u>958.203</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2015	Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-12-2015
	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	925.110	470.266	916.856	478.520
Voorziening reïntegratie	263.719	0	263.719	0
Voorziening jubileakosten	1.014.426	732.916	28.294	1.719.048
Voorziening groot onderhoud	1.704.735	0	1.262.329	442.406
	<u>3.907.990</u>	<u>1.203.182</u>	<u>2.471.198</u>	<u>2.639.974</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2015 €
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.031.261
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.510.489

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening reorganisatie ziet op kosten van boventaligheid als gevolg van het krimpen van het zowel het primair proces als de ondersteuning van Zorgbalans. Het primair proces betreft met name de intramurale locaties waar als gevolg van het wegvallen van instroom in de ZZP's 1, 2 en 3 minder bedden en dus minder personeel nodig is. Daarnaast wordt in 2016 de Methodische Thuisbegeleiding volledig afgebouwd. De krimp van de ondersteuning betreft de reorganisatie van de afdeling Beleid & Ondersteuning en de invulling van de laatste tranche van in totaal 25% reductie van de centrale ondersteunende afdelingen in de afgelopen jaren. Uitgaven die binnen 1 jaar plaatsvinden zijn opgenomen onder de kortlopende schulden. De vermelde voorzieningen hebben betrekking op uitgaven die over 1 jaar of langer zullen plaatsvinden. De voorziening reïntegratie wordt aangewend voor intensieve reïntegratietrajecten. Dit zijn nu alleen uitgaven die binnen 1 jaar worden gedaan en zijn niet meer opgenomen in de voorzieningen maar in de kortlopende schulden. De voorziening jubilea is bedoeld om toekomstige kosten inzake jubilea van personeel te kunnen betalen. Door de dalende rente is de disconteringsvoet aangepast waardoor er een extra dotatie aan deze voorziening heeft plaats gevonden. De voorziening groot onderhoud is nodig om het lange termijn onderhoudsplan uit te kunnen voeren en de inrichting van de locaties te laten voldoen aan de hedendaagse eisen. Er is in 2015 kritisch gekeken naar de opbouw van de voorziening waarbij is besloten om de locaties van de buurtteams en scheiden Wonen en Zorg niet meer in de voorziening op te nemen en de toekomstige uitgaven aan te passen. Dit heeft geleid tot een verlaging van circa € 1,3 mln..

9. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15 €	31-dec-14 €
Schulden aan kredietinstellingen	14.848.347	11.213.033
Totaal langlopende schulden	<u>14.848.347</u>	<u>11.213.033</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2015 €	2014 €
Stand per 1 januari	12.470.242	13.761.481
Bij: nieuwe leningen	5.000.000	0
Af: aflossingen	1.442.025	1.291.239
Stand per 31 december	<u>16.028.217</u>	<u>12.470.242</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.179.869	1.257.208
Subtotaal langlopende schulden per 31 december	<u>14.848.348</u>	<u>11.213.034</u>
Contante waarde lease verplichtingen	27.152.346	27.434.208
Totaal langlopende schulden per 31 december	<u>42.000.694</u>	<u>38.647.242</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-15</u>
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.179.869
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	14.848.348
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	10.869.218

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De gestelde zekerheden aan de ABN AMRO bank betreffen een hypotheek eerste rang op locaties Weeilgenberg, Zuiderhout en De De gestelde zekerheden per lening staan in het overzicht van de leningen vermeld.

Financial lease

De boekwaarde van de resterende huurpanden bedraagt € 21.505.664. De minimale leasebetalingen en de contante waarde daarvan per periode zijn als volgt te specificeren:

Locatie 1	9.677.485
Locatie 2	<u>11.828.179</u>
Totaal	<u>21.505.664</u>

Het totaal van de naar verwachting toekomstige lease betalingen met betrekking tot niet tussentijds opzegbare leases op balansdatum bedraagt € 27.434.209.

Deze lease-overeenkomsten betreffen overeenkomsten waarbij het eigendom van het lease-object aan het einde van de leaseperiode niet overgaat op Zorgbalans. Er is geen sprake van voorwaardelijke lease-betalingen. Tevens zijn er geen restricties voortvloeiende uit deze lease-overeenkomsten.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Crediteuren	3.050.273	3.191.969
Nog te ontvangen facturen	886.903	975.983
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.179.869	1.257.208
Aflossing leaseverplichtingen	281.862	266.915
Schulden aan groepsmaatschappijen	168.364	33.409
Belastingen en sociale premies	3.424.917	3.394.597
Schulden terzake pensioenen	1.768.479	2.057.410
Nog te betalen salarissen	924.367	1.331.787
Vakantiegeld	2.857.022	2.863.248
Vakantiedagen	2.564.894	2.327.222
Overige schulden	3.775.831	2.690.368
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>20.882.781</u>	<u>20.390.116</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden en de overlopende passiva hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huur van panden

De jaarlijkse verplichting inzake de huurlasten bedraagt circa € 9 miljoen.

De resterende termijn van de huurverplichtingen variëren van 1 jaar tot en met onbepaalde tijd.

Renterisico

Om een deel van haar renterisico's te beheersen maakt Zorgbalans gebruik van een renteswap. Dit instrument wordt gebruikt om het renterisico op een langlopende lening met een variabele rente af te dekken. De marktwaarde van het financiële instrument is bepaald aan de hand van de waarde in het economisch verkeer. Het betreft het bedrag dat Zorgbalans zou ontvangen of betalen om het contract ultimo boekjaar te beëindigen. De marktwaarde van de swap ultimo 2015 bedraagt € 524.405 negatief.

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZI

5.1.14.1 WTZI-vergunningplichtige vaste activa

	Grond	Terrein-voorzieningen	Gebouwen	Semi perm. gebouwen	Verbouwingen	Installaties	Bouwrente Stg. Kst.	VKP en Zorginfra	Onderhanden Projecten	Subtotaal vergunning	Totaal par. 5.1.14.1 t/m 5.1.14.3
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2015	4.183.289	407.473	15.653.911	5.770.357	13.416.094	4.151.986	3.980.550	3.966.997	184.413	51.715.070	79.793.770
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderings	0	265.291	8.563.079	5.770.357	6.390.031	2.449.989	2.836.057	2.628.450	0	28.901.254	45.290.457
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 1 januari 2015	4.183.289	142.182	7.090.832	0	7.026.063	1.701.997	1.144.493	1.340.547	184.413	22.813.816	34.503.313
Mutaties in het boekjaar	0	0	0	0	1.018.387	0	0	0	833.973	1.852.360	12.814.632
- investeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- herwaarderings	0	16.702	658.829	0	930.727	180.716	102.637	642.427	0	2.532.038	6.112.657
- afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- extra afschrijvingen NZa-goedgekeurd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- afboeking geheel afgeschreven activa	0	73.356	0	5.770.356	64.554	564.225	863.930	1.770.891	0	9.107.312	15.878.828
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderings	0	73.356	0	5.770.356	64.554	564.225	863.930	1.770.891	0	9.107.312	15.878.828
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- desinvesteringen	0	0	0	0	0	0	0	0	1.018.386	1.018.386	5.643.150
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.535
per saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	1.018.386	1.018.386	5.638.615
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	-16.702	-658.829	0	87.660	-180.716	-102.637	-642.427	-184.413	-1.698.064	1.063.360
Stand per 31 december 2015	4.183.289	334.117	15.653.911	1	14.369.927	3.587.761	3.116.620	2.196.106	0	43.441.732	71.086.624
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderings	0	208.637	9.221.908	1	7.256.204	2.066.480	2.074.764	1.497.986	0	22.325.980	35.519.951
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2015	4.183.289	125.480	6.432.003	0	7.113.723	1.521.281	1.041.856	698.120	0	21.115.752	35.566.673
Afschrijvingspercentage	0,0%	5,0%	2,0% - 3,5%	10,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	0,0%	5,0%	20,0%

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZI

5.1.14.2 WTZI-meldingsplichtige vaste activa

	Trekkingsrechten	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Instandhouding	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Subtotaal meldingsplichtige act.
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2015							
- aanschafwaarde	1.484.471	0	1.484.471	10.809.711	0	10.809.711	12.294.182
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	908.916	0	908.916	5.601.450	0	5.601.450	6.510.366
Boekwaarde per 1 januari 2015	575.555	0	575.555	5.208.261	0	5.208.261	5.783.816
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	0	0	0	4.620.229	4.620.229	9.240.458	9.240.458
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	74.221	0	74.221	1.974.113	0	1.974.113	2.048.334
- <i>afboeking geheel afgeschreven activa</i>							
- aanschafwaarde	0	0	0	1.260.833	0	1.260.833	1.260.833
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	1.260.833	0	1.260.833	1.260.833
- <i>desinvesteringen</i>							
- aanschafwaarde	0	0	0	4.535	4.620.229	4.624.764	4.624.764
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	4.535	0	4.535	4.535
per saldo	0	0	0	0	4.620.229	4.620.229	4.620.229
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-74.221	0	-74.221	2.646.116	0	2.646.116	2.571.895
Stand per 31 december 2015							
- aanschafwaarde	1.484.471	0	1.484.471	14.164.572	0	14.164.572	15.649.043
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	983.137	0	983.137	6.310.195	0	6.310.195	7.293.332
Boekwaarde per 31 december 2015	501.334	0	501.334	7.854.377	0	7.854.377	8.355.711
Afschrijvingspercentages	5,0%- 10,0%	0,0%		10,0%	0,0%		

5.1.14 ENKELVOLDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZI

5.1.14.3 WMG-gefinancierde vaste activa

	Inventaris €	Vervoer- middelen €	Automati- sering €	Subtotaal WMG €
Stand per 1 januari 2015				
- aanschafwaarde	11.880.363	210.814	3.693.341	15.784.518
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	7.392.137	164.902	2.321.798	9.878.837
Boekwaarde per 1 januari 2015	4.488.226	45.912	1.371.543	5.905.681
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	1.111.269	175.905	434.740	1.721.914
- herwaarderings	0	0	0	0
- afschrijvingen	983.803	40.421	508.061	1.532.285
- afboeking geheel afgeschreven activa				
.aanschafwaarde	3.703.764	44.418	1.762.301	5.510.483
.cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	3.703.764	44.418	1.762.301	5.510.483
- desinvesteringen				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	127.466	135.384	-73.321	189.529
Stand per 31 december 2015				
- aanschafwaarde	9.287.868	342.201	2.365.780	11.995.849
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	4.672.176	160.905	1.067.568	5.900.639
Boekwaarde per 31 december 2015	4.615.692	181.296	1.298.222	6.095.210
Afschrijvingspercentage	10,0%	20,0%	20,0%	
	33,3%			

5.1.15.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (enkelvoudig)

Num-mer	Projectgegevens			Investeringen			Goedkeuringen			Jaar van ople-ving				
	Briefnummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	t/m 2014	2015	t/m 2015		Nominiaal bedrag WTZI		Indexering WTZI	Aangepaste goedkeuring		
							gereed	onder- handen						
1.	B0421/U0075	17-01-05	Binnenhaven	vergunning	€	0	0	0	0	€	270.686	€	6.550.372	2019
Totaal					€	0	0	0	0	€	270.686	€	6.550.372	

5.1.15.2 SPECIFICATIE IN HET BOEKJAAR GEREEDGEKOMEN PROJECTEN (enkelvoudig)

Num-mer	Projectgegevens			Investeringen			Toekomstige lasten			
	Briefnummer	Datum	Omschrijving	WTZI	WMG	Overige	Afschrij-ving	Rentekosten		
1.	31-12-15	Renovatie houttuinen laatste fase	vergunning	€	976.416	0	€	48.821	€	0
2.	31-12-15	Herinrichting De Tol laatste fase	vergunning	€	41.970	0	€	3.815	€	0
Totaal				1.018.386	0	0	1.018.386	52.636	0	0

5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2015

11. Toelichting opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	31.912.404	10.934.259
Wettelijk budget WLZ	88.612.477	122.980.175
Opbrengsten WMO	3.352.591	0
Overige zorgprestaties	884.226	0
Totaal	<u><u>124.761.698</u></u>	<u><u>133.914.434</u></u>

Toelichting:

Door de verandering van de financieringsstromen is de indeling in de jaarrekening aangepast conform de richtlijnen R.J655.

12. Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	552.618	557.214
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	4.136.662	896.712
Totaal	<u><u>4.689.280</u></u>	<u><u>1.453.926</u></u>

Toelichting:

De toename bij de subsidies wordt met name veroorzaakt door subsidies inzake 1e lijns verblijf, extramurale behandeling en zorginfrastructuur.

13. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Overige dienstverlening	2.003.259	2.429.097
Overige opbrengsten	1.874.413	983.149
Totaal	<u><u>3.877.672</u></u>	<u><u>3.412.246</u></u>

5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2015

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Lonen en salarissen	68.763.377	68.786.201
Sociale lasten	11.203.588	10.353.319
Pensioenpremies	5.634.015	6.030.014
Andere personeelskosten	<u>4.404.777</u>	<u>2.294.089</u>
Subtotaal	90.005.757	87.463.623
Personeel niet in loondienst	6.133.882	4.682.475
Totaal personeelskosten	<u><u>96.139.639</u></u>	<u><u>92.146.098</u></u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.804</u>	<u>1.859</u>

Toelichting:

De toename bij de Sociale lasten wordt veroorzaakt door een verhoging van het werkgersaandeel. Door een reservering van kosten inzake een reorganisatie zijn de andere personeelskosten gestegen.

16. Afschrijvingen vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Nacalculeerbare afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	2.532.038	2.817.579
- financiële vaste activa	0	0
Overige afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	3.790.212	3.147.749
- financial lease	638.983	743.594
Totaal afschrijvingen	<u><u>6.961.233</u></u>	<u><u>6.708.921</u></u>

5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2015

17. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	306.830	3.737.646
Totaal	<u>306.830</u>	<u>3.737.646</u>

Toelichting:

Door de veranderingen in de zorg zullen bij de activa op bepaalde onderdelen geen opbrengsten meer gegenereerd worden. Dit leidt tot een duurzame waardevermindering.

18. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.373.412	8.036.269
Algemene kosten	6.529.885	7.399.110
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.927.287	4.407.219
Onderhoud- en energiekosten		
- Onderhoud	1.377.975	1.383.197
- Energie gas	715.407	864.600
- Energie stroom	511.111	645.577
- Energie transport en overig	<u>582.588</u>	<u>566.751</u>
Subtotaal	3.187.081	3.460.125
Huur en leasing	7.117.775	7.679.695
Dotaties voorzieningen	0	1.206.360
Totaal overige bedrijfskosten	<u>28.135.440</u>	<u>32.188.778</u>

19. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Rentebaten	41.049	57.122
Resultaat deelnemingen	1.306.918	1.882.022
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	<u>0</u>	<u>0</u>
Subtotaal financiële baten	1.347.967	1.939.144
Rentelasten leningen en schulden aan kredietinstellingen	-617.485	-591.767
Rentelasten financial lease	-1.551.263	-1.565.417
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-6.525	-6.525
Overige financiële lasten	<u>0</u>	<u>0</u>
Subtotaal financiële lasten	-2.175.273	-2.163.709
Totaal financiële baten en lasten	<u>-827.306</u>	<u>-224.565</u>

5.1.18 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Mw. Drs. A.M.C.G. Schouten, voorzitter RvB

Dhr. Drs. E.W.F. van Bockel, lid RvB

Mw. E.M. Ott, voorzitter RvT&A

Dhr. M. de Bruine, lid RvT&A

Dhr A. Koster, lid RvT&A

Mw. A.E.M. Coppens arts Msc, lid RvT&A

Dhr. A.S.L. van Veen, lid RvT&A

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Zorgbalans heeft de jaarrekening 2015 vastgesteld op 19 mei 2016.

De raad van toezicht & advies van de Stichting Zorgbalans heeft de jaarrekening 2015 goedgekeurd op 19 mei 2016.

5.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 20, dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van het bestemmingsfonds en de algemen reserve.

5.2.3 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

5.2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

5.2.5 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Zorgbalans

---

Verklaring over de jaarrekening 2015

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Zorgbalans op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting Zorgbalans te Haarlem ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Zorgbalans en dochtermaatschappijen (samen: 'de groep') en de enkelvoudige jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2015;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2015; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Zorgbalans zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Ref.: e03B1006

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414408), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226388), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180288) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarna onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponoerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van klassenindeling

In overeenstemming met het controleprotocol WNT hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT zoals bepaald en verantwoord door Stichting Zorgbalans als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 655 'Zorginstellingen', en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

---

Verklaring betreffende het jaarverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over de overige gegevens) en op basis van onze toets van de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening:

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of de ingevolge artikel 2 Regeling verslaggeving WTZi vereiste overige gegevens zijn toegevoegd.
- dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 31 mei 2016
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. A. Terlouw RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2015 van Stichting Zorgbalans

---

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlage: nevenfuncties RvT&A

Naam	Nevenfuncties
Mevrouw B.M. Witmer	<ul style="list-style-type: none"> ++ Zelfstandig senior en managing consultant WIMA (Water (governance), HR, gender, Participatie strategieën) ++ Voorzitter Stichting Vrouw en Arbeidsmarkt ++ Board Member ISW/ SEI (international secretariat for water), Frankrijk ++ Steering Committee member Women for Water Partnership ++ Chair standing committee environment, sustainable development & water, Zwitserland ++ Steering committee member Butterfly Effect NGO coalition
De heer P.G.J.M. Hermsen MHA	<ul style="list-style-type: none"> ++ Tot 1-12-2015 Bestuurder Maasduinen ++ Vanaf 1-12-2015 Bestuurder Severinus ++ Lid Raad van Bestuur MaasDuinen ++ Lid Raad van Toezicht Luciver in Wijchen ++ Tot 1-8-2015 Lid bestuur Calibris Bunnik
Mevrouw A.E.M. Coppens	<ul style="list-style-type: none"> ++ Commandant van het Defensie Gezondheidszorg Opleidings- en Trainingscentrum (DGOTC) ++ Voorzitter van het Nederlands Medisch Nautisch Genootschap ++ Bestuurslid van de NVAG (vereniging voor artsen werkzaam in beleid, management en onderzoek) ++ Surgeon captain at NL Ministry of Defence
De heer M. de Bruine	<ul style="list-style-type: none"> ++ Voorzitter Raad van Bestuur Koninklijke Visio ++ Bestuurslid Stichting Fonds Hartewensen (Goede doelenstichting, ANBI) ++ Lid Raad van Toezicht Raphael Stichting te Schoorl. ++ Bestuurslid Stichting Jan Verschoor (Kunststichting, Culturele ANBI). ++ Arbitr Scheidsgerecht Gezondheidszorg
Mevrouw E.M. Ott	<ul style="list-style-type: none"> ++ Programmadirecteur Top Class Erasmus Centrum voor Zorgbestuur ++ Lid Raad van Toezicht Ziekenhuis de Gelderse Vallei ++ Lid Raad van Toezicht Thebe
De heer A.S.L. van Veen	<ul style="list-style-type: none"> ++ Manager Financiën, Informatie en Control HagaZiekenhuis